

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ

Γιάννη Σιδέρη, *Τραγουδῶντας (στίχοι)*. Ἐκδοση βιβλιοπωλείου «Ἀκαδημαϊκόν», ὁδὸς Ὀμήρου 8, Ἀθήνα.

Μὲ δυσκολία θὰ διαβάσῃ ὁ ἀναγνώστης καὶ λίγες σειρές ἀπὸ τὰ τραγούδια τῆς συλλογῆς αὐτῆς· καὶ ὁ πῶς ὑπομονετικὸς ἀκόμη δὲν μπορεῖ νὰ μὴν αἰσθανθεῖ μιὰ δυσφορία γιὰ τὸ κρυπτικὸ ὕφος, τὴν τραχειὰ φράση, τὴν στροφνὴ ἔκφραση. Ἡ εἰλικρίνεια τοῦ κ. Σιδέρη εἶναι, βέβαια, φανερὴ, καὶ ἡ μόρφωσή του ἀναμφισβήτητη, μ' αὐτὰ δὲν εἶναι τὰ μόνα στοιχεῖα τῆς ποιητικῆς ἀξίας. Κανένας ἀπλὸς τόνος, καμιὰ γυαλάδα ἐκφραστικότητος, καμιὰ φυσικότητα! Κι ἂν κάπου συναντᾷ κανεὶς ἓνα σπινθηροβόλημα ἀπλότητος, ἢ δευτέρη ἢ ἢ τρίτη φράση ἐξεζητημένα ξαναπαίρνουν τὸν ἴδιο δρόμο, τὴ χροιά τῆς δύσκολης φραστικῆς. Ὅχι! ὅταν ἡ ποιητικὴ συγκίνηση δὲν εἶναι μεταδόσιμη ἄδολη καὶ ἀκέρια, ἢ προσπάθεια δὲν ἔχει ξεπεράσει τὸν ἑαυτό της.

M. ANT.

Ἰουλίας Περσάκη, «*Διηγήματα*». Ἐκδοτικὸς οἶκος «Ἀγών» Παρίσι, 1927.

Τὰ διηγήματα τῆς κ. Περσάκη ἔχουνε χάρη, δροσιά, μπρίο. Φαίνονται νᾶναι γραμμένα μὲ εἰλικρινῆ διάθεση καὶ ἔχουν τὴν ἀπλότητα τοῦ φυσικοῦ, τοῦ αὐθόρμητου. Δὲν θὰ πεῖ μ' αὐτὸ βέβαια πῶς εἶναι καθ' ὅλα ἄρτια. Ἐκτὸς ποῦ σὲ πολλὰ λείπει ἡ ἀρχιτεκτονικὴ τοῦ διηγήματος καὶ ἡ ἀπαραίτητη πλοκὴ καὶ δράση, ὕστερον ἀκόμη σὲ βάθος. Ἡ ψυχολογία τους εἶναι ρηχὴ. Ἡ συγγραφεὺς μᾶλλον σκιστάρει, σημειώνει παρατηρήσεις, ἐντυπώσεις. Ἀφηγεῖται ὁμως ζωηρά, εὐχάριστα, καὶ ἂν καὶ μερικὰ τῆς διηγήματα μοιάζουν μόνο νὰ ὑπογραμμίζουν παληὰ συνήθειες καὶ ἦθη, τὸ διάβασμά τους εἶναι τερπνόν. Θὰ ἔπρεπε ἴσως νὰ δουλευτοῦν διαφορετικὰ, νὰ δοκιμαστεῖ δηλαδὴ πρῶτα πρῶτα ἡ ψυχολογία τους καὶ μετὰ νὰ γραφοῦν οἱ σκηναί, τὰ ἐπεισόδια ποῦ πολὺ χαριτωμένα παρουσιάζονται καὶ περιγράφονται.

Στὰ θέματα ποῦ ἐκλέγει φαίνεται τὸ καλλιτεχνικὸ της γούστο, ἓνα γούστο στενὰ δεμένο μὲ τὴν σημερινὴ ἑλληνικὴ ζωὴ — τὴ δική της — καὶ μὲ τὴν ψυχικὴ ἡρεμία κείνων ποῦ δὲν καταπιάστηκαν συγκεχυμένα μὲ ζητήματά ἔξω τῆς περιοχῆς τους, ἀλλὰ ποῦ ἀσχολήθηκαν καὶ μελέτησαν ὅτι βρῆκαν συγγενικὸ μὲ τὴν ψυχικὴ τους κατάστασι, γι' αὐτὸ καὶ ὁ τόνος τοῦ ὅλου βιβλίου εἶναι εἰλικρινῆς, σταθερὸς καὶ ὄχι νοσηρὰ καὶ ἀκαθόριστα τεχνητός.

Ὁ διάλογος τὸν ὅποιο συχνὰ μεταχειρίζεται, ζωηρός, ἀβίαστος, φυσικός. Οἱ περιγραφές της μὲ ἀπαλότητα μὲν ζωγραφισμένες, χω-

ρὶς ὁμῶς νὰ πλαταίνουν καὶ νὰ πλουτίζονται μὲ ἀτομικὲς ἐπεμβάσεις ἀπαραίτητες γιὰ τὴν ὑποβλητικὴ ἐντύπωση.

Ἡ κ. Περασάκη ἔχει ἀναμφισβήτητα στόφα γιὰ καλὴ διηγηματογράφου: παρατηρητικότητά, ζωντανὸ ὕφος, τὴ διαίσθηση τοῦ φύλου τῆς ἢ ὁποία χαρακτηρίζει μὲ λεπτότητα, καί—σὰν μορφωμένη γυναῖκα—τὴν τέχνη νὰ κυβερνᾷ τὸ αἶσθημα.

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

Κ. Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ: «Φωτεινούλα» καὶ «Ματωμένο Γέλιο» ἰδεολογικά δράματα. Ἀλεξάνδρεια. Ἐκδοση περιοικοῦ «Νέα Ζωή» 1927

ΓΡΗΓΟΡΗ Ν. ΘΕΟΧΑΡΗ: «Φωνὲς χωρὶς ἦχο» Πειραιῶς 1927.

ΑΛΕΚΟΥ ΓΙΟΥΛΗ: «Περασμένα». Ἀλεξάνδρεια 1927.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ, ΦΥΛΛΑΔΙΑ

«Ἀναγέννηση» χρονιά Β'. Σεπτέμβριος 1927. Ἀθήνα.

Τὸ πρῶτο φυλλάδιο τῆς δεύτερης χρονιάς συνοδεύεται μ' ἓνα παράρτημα τῆς «Ἀναγέννησης», τὴ «Σχολικὴ Πράξις» ποῦ θὰ βγαίνει κάθε μῆνα καὶ θὰ ἀσχολεῖται μὲ τὰ ἐκπαιδευτικὰ καὶ σχολικὰ ζητήματα.

Τὸ τεῦχος αὐτὸ τῆς «Ἀναγέννησης» ἀρχίζει μὲ μιὰ ἀνασκόπηση τῆς δράσης τοῦ περιοδικοῦ στὸν πρῶτο του χρόνο καὶ ἀνάπτυξη τοῦ προγράμματος πάνω στὸ ὁποῖο θὰ ἐξακολουθήσει τὴν ἐκδοσὴ του.

Ἔχει συνεργασία ἀξιοσημεῖωτη: Κ. Βάρναλη, Ἄλκη Θρούλου, Σέμνης Παπασπυρίδη.

Ὁ Βάρναλης στὸ ἄρθρο του «Μυστήριον κι' ἐπιστήμη τοῦ καλοῦ» ἐξηγεῖ διάφορες γνώμες τοῦ πάνω στὸν τρόπο ποῦ πρέπει νὰ δουλεῖ σήμερα ὁ νεοέλληνας κριτικός, ὁ ἀνώτερος βέβαια, ὁ ὁποῖος ὀφείλει νὰ συμμορφώνεται μὲ τὴν ἐποχὴ.

Μιλῶντας γιὰ χαρακτῆρες τοῦ νεώτερου πολιτισμοῦ, κάμει μιὰ πολὺ σωστὴ παρατήρηση: "... οἱ σημερινοὶ καλλιτέχνες στὴν Εὐρώπῃ καὶ μάλιστα στὸ Παρίσι ποῦ εἶναι ἡ καρδιά τῆς παγκόσμιας καλλιτεχνικῆς ζωῆς κάνουν μιὰ νέα Ἀναγέννηση τῶν εἰκαστικῶν τεχνῶν ὄχι πιά μὲ πρότυπα τὴν κλασικὴ τέχνη, εἴτε τῶν Ἑλλήνων, εἴτε τῆς Ἀναγέννησης παρὰ τῶν λεγομένων "βαρβά-